

Natuurpark De Brink

Het park waar natuur, landschap en cultuurhistorie samengaan

www.natuurlijkzeist-west.nl/bestand/NatuurparkDeBrink/DeBrink.html

Natuurpark De Brink

'Wandelen door Rivierenlandschap'

Onderdeel van Natuurpark De Brink te Zeist (zie overzichtskaart)

met droge en natte natuurverbindingen door Zeist-West.

Natuurpark De Brink als brongebied voor Zeist
In de ecologische structuur Zeist-West

Start vanuit het landgoedbos.

(1) Via een korte route vanuit het hooggelegen Lustwarandepark De Brink (1856) komt u in een totaal ander landschap: het open rivierenlandschap in het lager gelegen Kromme Rijngebied van Zeist aangelegd in 1990. Rechts langs een hoge meidoornhaag met aan de andere kant een strookje bos, van belang als verbindingsroute voor kleinere diersoorten.

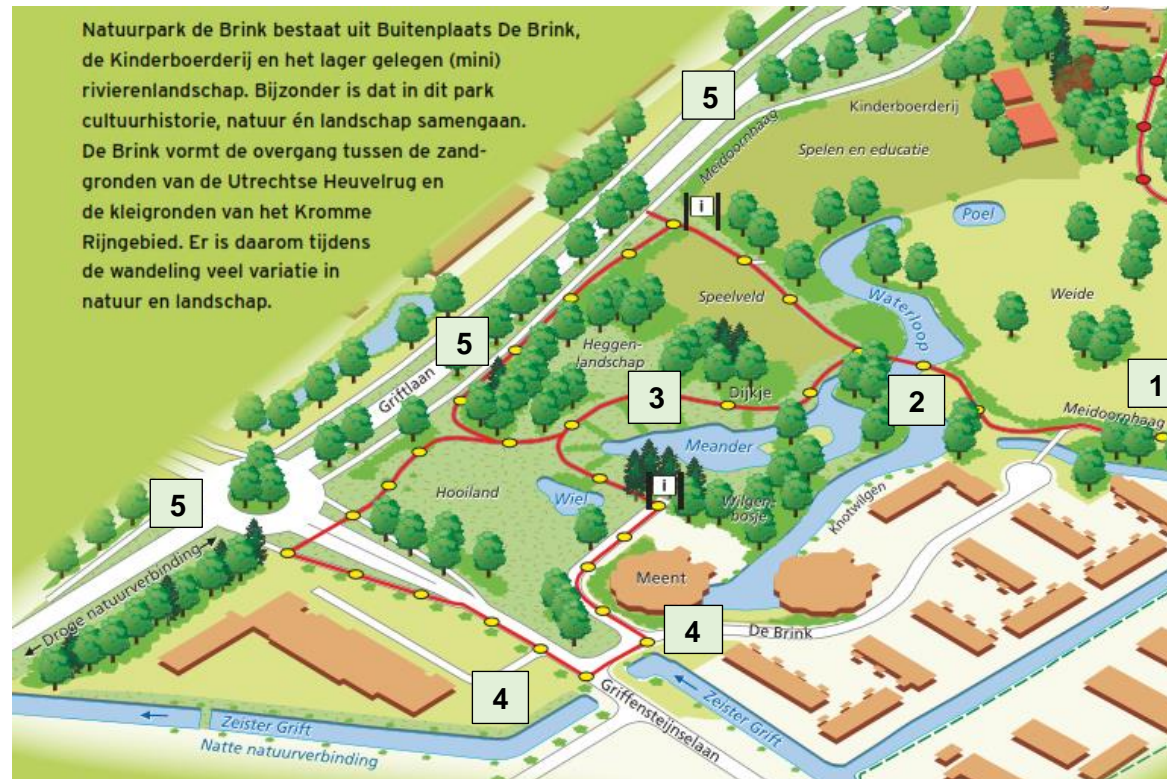
(2) **Brug en Waterloop.** Kijk bij de brug even naar het oppervlaktewater. Deze watergang ontvangt bij hevige buien de riooloverstort uit de bergbezinkelder onder het terrein van de kinderboerderij. Dit gebeurt bij hevige buien als deze kelder vol is. Kroos bedekt dan het wateroppervlak en dat is slecht voor waterkwaliteit en waterleven

Dijkje (3) Na de brug over de waterloop gaat u links het dijkje op. Daar ziet u rechts het heggenlandschap en links de grote waterpoel 'de Meander'.
(4) en (5) Zie pagina 4.

Bomen en struiken

In het rivierenlandschap horen boomsoorten als wilg, els, populier, es, iep, veldesdoorn. Op meer drogere plekken staat berk en eik. Struiksoorten zijn: Meidoorn, mispel, wilde appel, sleedoorn en liguster. Deze zijn ook in het park aanwezig.

'Wandeling door het Rivierenlandschap van Natuurpark De Brink'

In een Heggenlandschap in het rivierenlandschap staan bij grote rivieren diverse hoog uitgegroeide struiksoorten in een (gebogen) lijn die de grens vormen tussen grotere weiden. Het heggenlandschap is typisch Nederlands; bij de Maas zelfs 'beschermde landschap'. Vanwege de variatie aan struiken/bomen en de open weiden is het een goed leefmilieu voor de natuur. Er is beschutting, nestgelegenheid en voedsel (bloem en bes) voor veel diersoorten: vogels, vleermuizen, insecten en zoogdieren. En door de vorm is het ook een verbindingsroute.

De meander: Door het lage deel van Zeist stroomde vóór de ontginning in de Middeleeuwen de nog ongetemde rijn. De rivier meanderde (slingerde) door het landschap. De 'meander' is de grootste poel, uitgegraven in een oude rijn-arm.

Wiel: De kleine poel het 'wiel' ligt in het hooiland. Dijken beschermen boerengrond tegen de rivier, maar dat ging niet altijd goed. Na een doorbraak groef het kolkende water achter de dijk veel grond weg. Na herstel vaak bleef een poel achter. Goed bruikbaar als drinkpoel voor vee en belangrijk voor de natuur.

De poelenwerkgroep Zeist schoont jaarlijks handmatig de poelen, vernieuwt de broeihoop voor de ringslang, onderhoudt de nestgelegenheid voor de ijsvogel en inventariseert planten en dieren langs oever en in het water.

Een poel groeit al gauw dicht: door jaarlijks te schonen blijft het water voldoende open. Dit is nodig voor de voortplanting van kikker, watersalamander en pad. Zie het informatiebord.

Gebruik Meidoorn: vroeger waren doornige struiken hét prikkeldraad voor de dieren. Meidoorn als hoge haag geeft beschutting aan boomgaarden. Vanaf de dijk langs de meander zie je het gebruik van meidoorn hagen als grens tussen weiden. De takken werden ook wel gevlochten en zijn dan ondoordringbaar voor vee en mens!

De vrijstaande meidoorn is een mooie forse struik. De waarde voor de natuur is hoog: nectar, bes, nestgelegenheid en beschutting.

De Wilg houdt van natte voeten: wilgenbossen staan langs de rivier. Vroeger waren knotwilg en griend belangrijk voor inkomsten: het griendhout voor de opbouw van zeedijken. En de wilg leverde stookhout voor verwarming, bakovens en onze klompen natuurlijk. De vroege bloei van de wilg levert veel voedsel voor insecten, waaronder wilde bijensoorten.

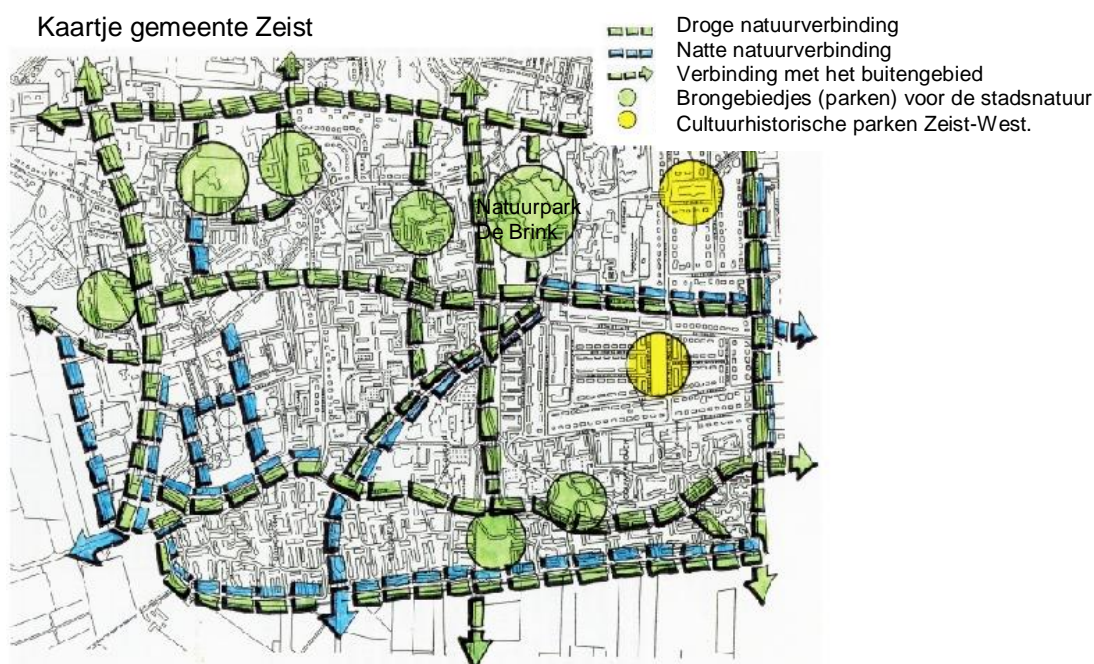
droge en natte natuurverbindingen door Zeist-West.

Natuurpark De Brink als brongebied voor Zeist
In de ecologische structuur Zeist-West

(4) Natte natuurverbinding met de Zeister Grift

De waterloop door Natuurpark De Brink staat in directe verbinding met de Zeister Grift en is visrijk. Door de overhangende begroeiing, beschutting van heesters en knotwilgen en natuurlijke oevers, voelen ijsvogel, reiger en waterhoentjes zich hier thuis. De waterkwaliteit is slecht. (nr. 2) Het water van de waterloop komt via een duiker bij gebouw 'Meent' in de Zeister Grift. Er staan een prachtige oude treurwilg en enkele heel oude knotwilgen. De Zeister Grift loopt vervolgens in een duiker onder de Griffensteijnselaan richting De Clomp/Nijenheim.

Het grote verband: De Zeister Grift is de enige natte natuurverbindingroute door Zeist-West en verbonden met het buitengebied: via landgoed Rijnwijck wordt water uit de Kromme Rijn aangevoerd. Via de Blikkenburgervaart stroomt het aangevoerde water door de Slotvijver en de Zeister Grift naar Zeist-West. Voor het sluisje in Nijenheim stroomt het water via de Nieuwe Hakswetering richting natuurgebied De Niënhof. Bij Bunnik komt het water zo weer in de Kromme Rijn.

(5) Droge natuurverbinding door Zeist-West

De wandeling gaat verder langs de Griftlaan. De Griftlaan is via de Kouwenhovenselaan en het Kouwenhovenseveld verbonden met het natuurgebied De Niënhof in het buitengebied. Vleermuizen gebruiken de hele Griftlaan als vliegroute waar ze insecten vangen. Bij de Utrechtse weg sluit de Griftlaan weer aan op de laanbomen en oude restanten van Landgoedparken langs de Utrechtseweg.

De route direct langs de Griftlaan geeft u zicht op een zogenaamde mantel-zoomvegetatie. Deze bestaat uit bomen, struiken en bloemrijke bermen. Er is een doorkijkje naar het heggelandschap in het park. *De bloemrijke middenberm met bomen tussen fietspad en rijbaan hoort ook bij deze droge natuurroute omdat bomen ontbreken aan de kant van de kinderboerderij. Door de golvende lijn in de beplanting is er verschil in milieu (zon, beschutting, plantenvariantie), waar verschillende insecten en dieren op af komen.*

Emmanuelle van Tuijn
emmanuelle@natuurlijkzeist-west.nl

Mirjam van Kouwen
mirjamvankouwen@natuurlijkzeist-west.nl

'Natuurpark De Brink opnieuw onder de aandacht'
een project binnen 'Samen Duurzaam Zeist' pijler 3.
Werkgroep Natuurlijk Zeist-West, november 2020
030-695861

Natuurwaarden in het parkdeel 'Rivierenlandschap'

Wilde bij op meidoorn. Foto: Huib Groeneveld

Verrassend open zicht op rivierenlandschap als je van hoger gelegen deel komt. Met karakteristieke meidoornhagen en knotwilgen

Meidoornhagen werden gebruikt als veekering, hier langs de kinderboerderij.

Ijsvogel langs de oever. Foto: Huib Groeneveld

Heidelibelle. Foto: Emmanuelle van Tuijn

Poel meander, leefgebied voor o.a kikkers, ringslang, padden en libellen.

Zonnende ringslang bij poel. Foto: Maarten Jalink

Poel meander met bloemenweide en meidoornhagen.

Bruine kikker. Foto: Martijn

Heggenlandschap, met diverse besdragende heesters en bomen. Schuil en voedgebied voor wilde dieren. Door de glooiende vormen grote biodiversiteit mogelijk

Hooiland is een bloemrijke weide, hier tot stand gekomen door verschralend maaibeheer. Niet alles tegelijkertijd maaien zorgt dat er voedsel voor insecten en wilde bijen beschikbaar blijft.

Hooiland. De landschapsfoto's zijn gemaakt door: Mirjam van Kouwen

Rosse Vleermuis. Foto: Zomer Bruin

Bloemrijk grasland. Foto: Steffie van den Brink

Zeldzame paddenstoelen. Foto: Emmanuelle van Tuijn